

BIZOTTSÁG

A BIZOTTSÁG HATÁROZATA

(2006. május 31.)

az Európai Közösséget létrehozó szerződés 81. cikke és az EGT-megállapodás 53. cikke értelmében megindított eljárásról

(COMP/F/38.645. sz. ügy – metakrilátok)

(az értesítés a C(2006) 2098. számú dokumentummal történt)

(Csak az angol és a francia változat hiteles)

(EGT vonatkozású szöveg)

(2006/793/EK)

A JOGSÉRTÉS ÖSSZEFOGLALÁSA

- (1) E határozat címzettjei a Degussa AG, a Röhm GmbH & Co. KG, a Para-Chemie GmbH, az Altuglas International SA, az Altumax Europe SAS, az Arkema SA, az Elf Aquitaine SA, a Total SA, az ICI PLC, a Lucite International Ltd és a Lucite International UK Ltd, a Quinn Barlo Ltd, a Quinn Plastics NV és a Quinn Plastics GmbH voltak.
- (2) A fenti 14 jogalany (melyek 5 vállalkozáshoz tartoznak és néhány jogalanyt anyavállalatként felelősnek tartottak) megsértette az EK-Szerződés 81. cikkét és az EGT-megállapodás 53. cikkét, azáltal, hogy 1997. január 23. és 2002. szeptember 12. között a metakrilátok EGT-n belüli iparában egyetlen, folyamatosan fennálló jogsértésében vett részt három termék vonatkozásában.

— polimetilmetakrilát (PMMA)-fröccsöntőkeverékek,

— polimetilmetakrilát (PMMA)-lemez, valamint

— polimetilmetakrilát (PMMA)-szaniterék.

- (3) A jogsértés főbb jellemzői közé az alábbiak tartoznak: az árak versenytársak közötti megbeszélése, megállapodás, ármegállapodások végrehajtása és felügyelete áremelések vagy legalábbis a fennálló árak stabilizálása révén; kiegészítő szolgáltatási költségek fogyasztókra való áthárításának megbeszélése; kereskedelmi szempontból fontos vagy bizalmas piaci és/vagy vállalkozási releváns információ cseréje; rendszeres üléseken való részvétel és egyéb kapcsolatok fenntartása a fenti korlátozásokat illető megállapodás és az EGT-n belüli végrehajtás felügyelete érdekében.

A METAKRILÁTOK IPARA

- (4) A PMMA-fröccsöntőkeverékek, a PMMA-lemez és a PMMA-szaniterék egy termelési lánc részét képezik, amelyben a metakrilát-monomerek (a továbbiakban: MMA) jelentik a három PMMA-termék kiindulópontját illetve fő nyersanyagát. Annak ellenére, hogy e három PMMA-termék mind fizikailag mind pedig kémiaiilag eltér egymástól, a közös nyersanyag-bevitel miatt homogén termékcsoporthoz tekinthető.
- (5) A vizsgálat azt mutatta, hogy a kartell az egész EGT-re kiterjedt. A három PMMA-termék együttes EGT-piac 2000-ben mintegy 665 millió EUR-t tett ki kb. 255 000 tonna esetében.

ELJÁRÁS

- (6) 2002 decemberében a Degussa AG német vállalkozás a metakrilátok iparán belüli kartell létezéséről tájékoztatta a Bizottságot, és azon kívánságának adott hangot, hogy a 2002. évi engedékenységi közlemény keretében együtt kíván működni a Bizottsággal. A Degussa olyan bizonyítékokkal látta el a Bizottságot, amelyek lehetővé tették, hogy 2003 márciusában vizsgálatot végezzenek az Atofina, a Barlo, a Lucite és a Degussa létesítményeiben.
- (7) A vizsgálatokat követően az Atofina, a Lucite és az ICI kérelmet nyújtott be a bírságok csökkentésére. Az Atofina és a Lucite esetében engedélyezték a bírságok csökkentését. Ezen túlmenően a Lucite számára mentességet biztosítottak a kartellben való részvétele egy bizonyos időtartamára. Az ICI kérelmét visszautasították, mivel az nem jelentett komoly hozzáadott értéket.
- (8) A kifogási nyilatkozatot 7 vállalkozáshoz tartozó 20 jogalanyra címezték. A szóbeli meghallgatásra 2005. december 15-én és 16-án került sor, amelyen valamennyi címzett részt vett.

A KARTELL MŰKÖDÉSE

(9) Miközben utaló jelek vannak arra, hogy a három PMMA-termék gyártói között már a 80-as évek közepén kialakulóban voltak az első versenyellenes kapcsolatok, a Bizottság a kezdeti dátumot 1997. január 23-ában határozza meg, mivel ekkor került sor az első olyan versenyellenes ülésre, amelyet a Bizottságnak több mint egy résztvevő megerősített. E csúcstalálkozón az Atofina, a Degussa és az ICI képviselői a PMMA-fröccsöntőkeverékek és a PMMA-lemez várakozásnak meg nem felelő profithelyzetét tárgyalták meg, valamint azt, hogy a versenytársak részéről milyen lehetőségek vannak a piaci magatartás további koordinálására, továbbá az értékesítési vezetőket figyelmeztették, hogy szigorúbban meg kell felelni a korábban megkötött megállapodásoknak.

(10) A három PMMA-termékre vonatkozó versenyellenes megállapodások általános struktúrája azt mutatja, hogy e megállapodások egyetlen jogsértésnek tekinthetők, amely során a versenytársak megbeszélték az árakat, megállapodtak róluk, végrehajtották és felügyelték az ármegállapodásokat, megbeszélték a kiegészítő szolgáltatási költségek fogyasztókra való áthárítását és kereskedelmi szempontból fontos vagy bizalmas piacról és/vagy vállalkozásra vonatkozó információt cseréltek.

BÍRSÁGOK

Alapösszeg

Súlyosság

(11) A jogsértés súlyosságát, piacra gyakorolt hatását és földrajzi kiterjedését tekintve nagyon súlyosnak minősül.

Megkülönböztetett elbánás

(12) Mivel jelentős eltérések voltak az egyes vállalkozások kartellesített iparban bonyolított forgalom szerinti súlyozása között, megkülönböztetett (csoportos) elbánást alkalmaztunk minden egyes vállalkozás súlyozásának figyelembe vétele céljából: e megközelítés a között kíván különbséget tenni, hogy a súlyozás szerint az egyes vállalkozások mennyiben ártottak a versenynek.

(13) A vállalkozásokat három kategóriára osztották annak megfelelően, hogy a három PMMA-termék tekintetében 2000-ben mennyi volt az EGT-beli kombinált forgalmuk, 2000 volt ugyanis azon legutóbbi év, amikor az e határozat címzettei között szereplő legtöbb vállalkozás tevékeny szerepet folytatott a kartellben.

(14) A Degussa 216 és az Atofina 188 millió EUR-val az első kategóriába tartozik. A Lucite – 105,98 millió EUR-val a harmadik legnagyobb termelő – a második kategóriába került. Az ICI-t – az ICI Acrylics üzleti egysége forgalmát illetően nem volt képes adatokat szolgáltatni – a második

kategóriába sorolták a Lucite-val együtt, lévén, hogy az ICI Lucite javára történő értékesítése lehetővé teszi a Lucite számadataival történő ésszerű összehasonlítást az ICI Acrylics forgalma tekintetében. Egyedül a Quinn Barlo került a harmadik kategóriába 66,37 millió EUR összegű PMMA-lemez értékesítésével. Nem bizonyított, hogy a Barlo a PMMA-fröccsöntőkeverékeket vagy a PMMA-szanitereket illetően valamennyi összejátszáson alapuló kapcsolatban részt vett, mivel nem volt számára ismeretes vagy nem feltétlenül ismerhette a versenyellenes megállapodások általános rendszerét. E tények alapján következésképpen 25 %-kal csökkentették a Barlonak számított bírság alapösszegét.

Kellő elrettentés

(15) Annak érdekében, hogy a bírság összegét olyan szinten szabják meg, hogy az kellő elrettentő hatással bírjon, a Bizottság megfelelőnek találja szorzótényező alkalmazását a kiszabott bírságokra. A Bizottság megjegyzi, hogy 2005-ben, az e határozatot megelőző legutóbbi pénzügyi évben, a vállalkozások teljes forgalma a következőképpen alakult: Degussa AG: 11,750 millió euró, Total SA: 143,168 millió EUR, és ICI PLC: 8,490 millió EUR.

(16) Ennek megfelelően és a korábbi határozatokkal összhangban a Bizottság helyénvalónak tartja szorzótényező alkalmazását a Total/Atofina, a Degussa és az ICI esetében kiszabott bírságra.

Időtartam

(17) Az egyes jogalanyok jogsértésének időtartama alapján egyedi szorzótényezőket is alkalmaztak.

SÚLYOSBÍTÓ KÖRÜLMÉNYEK

Ismételt jogsértés

(18) A jogsértés időtartama alatt a Degussa, az Atofina és az ICI már korábbi, kartelltevékenységet tiltó bizottsági határozatok tárgyát képezte⁽¹⁾. Ez indokolja, hogy e vállalkozásokra emelt alapösszegű bírságot szabnak ki.

⁽¹⁾ E határozatok közé tartoznak:

A Degussa vonatkozásában: A Bizottság 1984. november 23-i határozata egy, az EGK-Szerződés 85. cikke szerinti eljárásról (IV/30.907 – Peroxid termékek, HL L 35., 1985.2.7., 1. o.); A Bizottság 1986. április 23-i határozata egy, az EGK-Szerződés 85. cikke szerinti eljárásról (IV/31.149 – Polipropilén, HL L 230., 1986.8.18., 1. o.). Az Atofina vonatkozásában: A Bizottság 1984. november 23-i határozata egy, az EGK-Szerződés 85. cikke szerinti eljárásról (IV/30.907 – Peroxid termékek, HL L 35., 1985.2.7., 1. o.); A Bizottság 1986. április 23-i határozata egy, az EGK-Szerződés 85. cikke szerinti eljárásról (IV/31149 – Polipropilén, HL L 230., 1986.8.18., 1. o.) és a Bizottság 1994. július 27-i határozata egy, az EGK-Szerződés 85. cikke szerinti eljárásról (IV/31.865 – PVC II, HL L 239., 1994.9.14., 14. o.). Az ICI vonatkozásában: A Bizottság 1986. április 23-i határozata egy, az EGK-Szerződés 85. cikke szerinti eljárásról (IV/31.149 – Polipropilén, HL L 230., 1986.8.18., 1. o.); A Bizottság 1994. július 27-i határozata egy, az EGK-Szerződés 85. cikke szerinti eljárásról (IV/31.865 – PVC II, HL L 239., 1994.9.14., 14. o.).

ENYHÍTŐ KÖRÜLMÉNYEK

- (19) Több vállalkozás az alábbi néhány vagy összes enyhítő körülmény figyelembevételét kérte: a jogsértés korai szakaszban történő végetvetése, csekély/passzív részvétel, a gyakorlatok hatékony végrehajtásának hiánya, a megfelelési programok végrehajtása, haszon hiánya, válság az MMA-iparban. Ezen kérelmek mindegyikét alaptalanságuk miatt elutasítják, kivéve a Quinn Barlo által érvényre juttatott csekély/passzív szerepet. A Quinn Barlóra vonatkozó alapösszeget így 50 %-kal csökkentették.
- (20) A 2002. évi engedékenységi közleményen kívüli együttműködésen alapuló enyhítő körülményeket elutasították, mivel semmi, ilyen jellegű intézkedést indokoló rendkívüli körülmény nem állt fenn. A vállalkozások valamennyi együttműködését kizárólag a 2002. évi engedékenységi közlemény keretében értékelték.

A 2002. ÉVI ENGEDÉKENYSÉGI KÖZLEMÉNY ALKALMAZÁSA

Mentesség – 8. a) pont

- (21) A Degussa 2002. december 20-án elsőként tájékoztatta a Bizottságot kartell létezéséről. A Bizottság 2003. január 27-án az engedékenységi közlemény 15. pontja értelmében bírságok alóli feltételes mentességet adott a Degussának. A Degussa teljes mértékben, folyamatosan és eredményesen együttműködött a Bizottság közigazgatási eljárása során, valamint a Bizottság rendelkezésére bocsátotta a számára elérhető összes bizonyítékot a feltételezett jogsértéssel kapcsolatban. A Degussa legkésőbb akkor hagyott fel a feltételezett jogsértésben való részvétellel, amikor az engedékenységi közlemény keretében bizonyítékot nyújtott be és nem tett lépéseket az irányba, hogy egyéb vállalatokat kényszerítsen a jogsértésben való részvételre. Ezért a Degussa a bírságok alól teljes mentességben részesül.

A bírság csökkentése – 23. b) pont első francia bekezdés (30–50 %-os csökkentés)

- (22) Az Atofina volt az első olyan vállalkozás, amely megfelelt az engedékenységi közlemény 21. pontjában szereplő követelményeknek, mivel – az Atofina beadványakor már a Bizottság birtokában álló bizonyítékokra nézve – komoly hozzáadott értékkel bíró bizonyítékkal látta el a Bizottságot, és a Bizottság ismeretei szerint az Atofina a jogsértésben való részvételének legkésőbb a bizonyíték benyújtásakor véget vetett, és abban azóta sem vesz részt. Ennélfogva a 23. b) pont első francia bekezdése szerint az egyébként kiszabandó bírságra 30–50 %-os csökkentésben részesülhet. Az Atofina 40 %-os csökkentést kapott.

23. b) pont második francia bekezdés (20–30 %-os csökkentés)

- (23) A Lucite volt a második vállalkozás, amely megfelelt az engedékenységi közlemény 21. pontjában szereplő fent említett követelményeknek és ennélfogva az engedékenységi közlemény 23. b) pontjának második francia bekezdése alapján a bírság 20–30 % közötti csökkentésben részesülhet. A Lucite 30 %-os csökkentést kapott.

A 23. pont szerinti mentesség

- (24) A Bizottság a Lucite bizonyítékának köszönhetően a kartell fennállását a 2001. február 28. és 2002. szeptember 12. közötti időszakra vonatkozóan is megállapította. Az engedékenységi közlemény 23. pontja értelmében a jogsértés ezen időszaka olyan tényeket tartalmazott, amelyek azt megelőzően ismeretlenek voltak a Bizottság számára, és amelyek közvetlen jelentőséggel bírnak a feltételezett kartell fennállásának időtartamára. A Lucite által a jogsértés ezen időszakát illetően benyújtott bizonyítékot tehát a bírság összegének meghatározásánál nem használták fel ellene.

23. b) pont harmadik francia bekezdés (20 %-ig terjedő csökkentés)

- (25) Az ICI 2004. október 18-án nyújtott be engedékenységi kérelmet, azt követően, hogy beérkezett a Bizottsághoz a Degussa (2002. december 20.), az Atofina (2003. április 3.) és a Lucite (2003. július 11.) ilyen jellegű beadványa.
- (26) Az engedékenységi közlemény értelmében a Bizottság beérkezési sorrendben megvizsgálta az ICI beadványát annak megállapítása céljából, hogy az a 21. pont szerint komoly hozzáadott értéket jelent-e. Ezen feltétel alapján a Bizottság értesítette az ICI-t, hogy az engedékenységi közlemény értelmében az általa benyújtott bizonyíték nem minősül komoly hozzáadott értéknek.

AZ ELJÁRÁS LEZÁRÁSA

- (27) Tekintettel a vállalkozások által a kifogási nyilatkozatra adott válaszaikban és a szóbeli meghallgatáson ismertett tényekre a Bizottság úgy határozott, hogy először a jogsértés alá tartozó MMA-részekkel összefüggésben álló valamennyi vállalkozás ellen többé nem emel kifogást, másodsor a PMMA-fröccsöntőkeverékekkel, PMMA-lemezzel, PMMA-szaniterekkel összefüggésben a BASF AG, a Repsol YPF SA, a Repsol Quimica SA, a Repsol Brønderslev A/S és a Repsol Polivar SpA esetében sem emel többé kifogást, harmadszor nem emel többé kifogást a PMMA-fröccsöntőkeverékekkel összefüggésben a Quinn Barlo Ltd, a Quinn Plastics NV, a Quinn Plastics GmbH és a Quinn Plastics SA esetében, és végezetül nem emel kifogást a PMMA-lemezzel összefüggésben a Quinn Plastics SA esetében.

HATÁROZAT

- (28) Az alábbiakban található a határozat címzettjei és a kartellben való részvételük időtartama:
- a) Degussa AG, Röhm GmbH & Co. KG (egykori Agomer GmbH és Röhm GmbH) és Para-Chemie GmbH, 1997. január 23-tól 2002. szeptember 12-ig;
 - b) Altuglas International SA, Altumax Europe SAS, Arkema SA (egykori Atofina SA) és Elf Aquitaine SA, 1997. január 23-tól 2002. szeptember 12-ig; valamint Total SA 2000. május 1-től 2002. szeptember 12-ig;
 - c) ICI PLC 1997. január 23-tól 1999. november 1-ig;
 - d) Lucite International Ltd és Lucite International UK Ltd 1999. november 2-től 2002. szeptember 12-ig; valamint
 - e) Quinn Barlo Ltd (egykori Barlo Group plc), Quinn Plastics NV (egykori Barlo Plastics NV) és Quinn Plastics GmbH (egykori Barlo Plastics GmbH) 1998. április 30-tól 2000. augusztus 21-ig.
- (29) A fentiek alapján az alábbi bírságok kerültek kiszabásra:
- a) Degussa AG, Röhm GmbH & Co. KG és Para-Chemie GmbH: 0 EUR;
 - b) Arkema SA, Altuglas International SA és Altumax Europe SAS, egyetemlegesen felelős: 219,13125 millió EUR, mely összegből a Total SA 140,4 millió EUR-ért egyetemlegesen felelős, valamint az Elf Aquitaine SA 181,35 millió EUR-ért egyetemlegesen felelős;
 - c) ICI PLC: 91,40625 millió EUR;
 - d) Lucite International Ltd és Lucite International UK Ltd, egyetemlegesen felelős: 25,025 millió EUR; valamint
 - e) Quinn Barlo Ltd, Quinn Plastics NV és Quinn Plastics GmbH, egyetemlegesen felelős: 9 millió EUR.
- (30) A fent felsorolt vállalkozások, amennyiben ezt még nem tették meg, kötelesek azonnal beszüntetni a jogsértést. Tartózkodniuk kell a feltárt jogsértéssel azonos bármilyen cselekedet vagy magatartás megismétlésétől, továbbá az olyan cselekedetektől és magatartástól, amelyeknek azonos vagy hasonló célja vagy hatása van.
-